UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jtem de obseruatio[n]e interdicti qualiter sit obseruandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

prohibendo inhiberi faciendo vel ſtatu
endo ne aliqui in curia noſtra cauſam
ſuã exequãtur. ¶ Itẽ arreſtãdo capien/
do vel capi faciendo ꝑ iuſticiã ſecularẽ
latores mandatoꝝ curie nr̃e vel illos q̃
in curia nr̃a ſuos aduerſarios trahunt
in ius vel vberãdo vl' vberari faciẽdo
vel cõminãdo vel lr̃as curie nr̃e rapiẽ/
do vel lacerãdo vel etiã alia faciendo.
ꝑ que ꝓceſſus negocij valeat retarda/
ri. Cõtrariũ faciẽtes quos in his ſcri/
ptis excõicam⁹ ꝑ plebanos locoꝝ vbi
ꝓmiſſa ꝑpetrata dinoſcunt̃ excõicati no
minatim et publice in ipoꝝ eccleſijs nũ
cientur. Et ſi dicti excõicati in ipa ex/
cõicatione ꝑ ſeptẽ dies mãſerint ipm lo
cũ et eccleſiã quẽ et quã in his ſcriptis
eccleſiaſtico ſupponimus interdicto ipe
locus et eccleſia denſicient̃ publice ab
eiſdẽ locoꝝ plebanis interdicto eccleſi
aſtico ſubiacere. ¶ Itẽ ꝓcipim⁹ ſub pe/
na excõicationis late ſn̄ie vt eccleſiarũ
rectores vel eorũ vices gerẽtes ſigilla
propria habeãt et ꝓcurẽt infra menſez
vnũ ab hac die numerãduz. Et q̄ nihil
recipiãt nec exigãt a litigatorib⁹ ꝓ exe/
cutione mãdatoꝝ hm̃oi faciendo.

De teſtamentis

Quia executores teſtamẽtoꝝ nõ
nũq̃ negligent̃ nõ nũq̃ malici/
oſe in bonis defũctoꝝ verſant̃.
Et q̄ hec et his ſil'a. dn̄e diligentia epi
emẽdari. Precipim⁹ vt coraz duob⁹ in
ſingulis archidiaconatibus a nobis de/
putãdis executores teſtamẽtoꝝ ſingulo
rũ archidiaconatuũ in numero et valo/
re bonorũ defuncti de erogatis ab ipis
reddãt debitã rationẽ. Et cõcedim⁹ his
qui a nobis ſuꝑ hoc erũt deputati ptãt
tem vocãdi corã ſe executores ꝓdictos
et eorum contumaciã ſi venire noluerit
ꝑ cenſurã eccleſiaſticã puniendi et exi/
gendi ab eis debitã rationẽ. Si quid ãt
fraudis vel negligentie perceperint ad
nos referre procurent.

De obſeruatione interdicti qualiter ſit obſeruandum.

Quia plerumq̃ ⁊ communiter cir/
ca obſeruationẽ interdictorum
pernicioſe hactenus ſit erratuz
communi morbo communem volentes
adhibere medelã. Statuimus vt quot
tienſcũq̃ locũ aliquẽ auctoritate noſtra
ordinaria vel delegata eccleſiaſtico in/
terdicto ſupponi contigerit omnibus tã
extrema vnctio q̃ ſepultura et alia ſa/
cramenta eccleſiaſtica penitus denegen
tur. Exceptis baptiſmo ꝑuuloꝝ et pe/
nitentia morientiũ ac viatico quod mo
rientibus in penitẽtia nõ negatur. Cle
ricos aũt decedentes qui cauſam inter/
dicto nõ dederunt et qui reuerenter in
terdictum ſeruauerunt in cemiterio ſi/
ne campanarum pulſatione ceſſante oĩ
ſolennitate cũ ſilentio concedimus tu/
mulari. ¶ Itẽ ſi in aliquã eccleſiã con/
uentualem latum fuerit interdictuz li/
citum ſit duobus vel tribus ſil' ianuis
clauſis voce ſubmiſſa ita q̄ extra audi/
ri nõ poſſint excõicatis ⁊ interdictis ex/
cluſis horas canonicas dicere ſi tñ ipi
interdicto cauſam aliquã non dederunt.
Preterea tpe interdicti licitũ eſt eccle/
ſiaꝝ miniſtris ſemel in ſeptimana voce
ſubmiſſa clauſis ianuis excõicatis ⁊ in
terdictis penit⁹ excluſis miſſaz celebra/
re ad cõficiendum corpus dn̄i. qd vt eſt
dictũ morientib⁹ in penitẽtia cõferri pt.
¶ Itẽ ſi aliquib⁹ ꝑ priuilegiũ cõceſſuz
ſit vt nõ obſtãte interdicto diuinũ pñt
celebrare officiũ ſꝑ ſubintelligendũ eſt
excõicatis ⁊ interdictis excluſis voce
ſubmiſſa ianuis clauſis cãpanis nõ pul
ſatis oĩ ſolẽnitate ꝑtermiſſa. ⁊ ita dein/
ceps ꝓcipim⁹ inuiolabiliter obſeruari.
Et quia nos intelleximus q̄ ffes hoſ/
pitalarij et quidã alij aſſerentes ſe ha/
bere priuilegiuz q̄ in locis interdictis
poſſint diuina celebrare officia. excom/
municatis et interdictis noĩatiz exclu/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

abutentes hmōi priuilegio in locis in/
terdictis diuina officia celebrare preſu/
munt et indifferenter quoſcūq̧ admit/
tunt niſi ſpecialiter expreſſis nomini/
bus ipoꝝum excōicatoꝝuꝫ et interdicto
rum in ſententia interdicti fiat mentio
irregularitatē ex hoc dānabiliter inci/
dendo vñ ad vitādum deinceps hmōi
errorem illos noīatim interdictos ⁊ ex
cōicatos ſm iura dicimus. ſi caſtrū vil/
la ciuitas vel opidū ſint interdicta. non
noīatim interdicti vel excōicati dicūt
qn̄ ſic fertur ſententia excōmunico vel
interdico tales cū ſuis ꝑticipibus, ꝑti/
cipes eni nō ſunt excōicati vel intdicti
noīatim. et ideo tales poſſunt admitti
ad diuina niſi notoria eſſet eoꝝū ꝑticipa
tio, tunc nō poſſent admitti ad diuina.
Preterea ꝙ vt intelleximus q̄dā dāna
bili abuſiōe inualuit ꝙ loco aliquo ſup/
poſito interdicto populus vel aliqui de
populo loci interdicti ad vicinas eccle
ſias pro diuinis audiendis accedunt. et
ibidē indifferenter ad diuina et alia ſa/
cramēta eccleſiaſtica a plebanis admit/
tunt correctioni digniſſimū iudicamus
Statuimus igitur ⁊ ſub pena excōica/
tionis firmit̄ obſeruari ꝑcipim⁹ vt die/
bus dñicis et feſtiuis preſbyteri anteq̄
miſſaꝫ celebrent. plebē interrogēt. ſi a/
liquis de loco interdicto in eccleſia ſit:
quē ſi inuenerint. ſtatim ab eccleſia abij/
ciāt. preſbyter āt ꝗ ꝓprium aut alienum
ꝑochianū excōicatum aut interdictum
ſcienter ad aliquod ſacramentū eccleſi/
aſticū admittit ipo facto ſe nouerit eſſe
ſuſpenſum.

Expliciunt ſtatuta domini Sifridi ar/
chiepi Colonienſ.

¶ Quō et qualiter ſit ſeruādum inter/
dictum. vide plenius infra in ſtatutis
venerabilis dñi Henrici archiepi Colo
nienſ. Cōſtitutione que incipit. Alma
mater plerūq̧ .ꝛc/ Hec mitigat moderat
⁊ diſponit oꝛdinem et modum ſeruan/
di interdictū. ne ex hoꝝum ſtatutoꝝum
oꝛdinatione pericula inſurgant aīarum
Nec eccleſijs debita ſubtrahant obſe/
quia. Ponit et oꝛdinat etiā hec eadem
conſtitutio. Alma mater. dies ac feſta
quibus ſolenniter in omnibus eccleſijs
ob reuerentiam ipoꝝum feſtoꝝum hore
ac diuina ꝑſoluantur officia. ianuis ap/
tis cāpanis pulſatis ac etiā interdictis
admiſſis vt in affectum recōciliationis
inclinentur. Excluſis tamē penitus ex/
communicatis. Approbat deniq̧ idem
Henricus eadem conſtitutione et ſta/
tuto predeceſſoꝝum ſuoꝝum laudabiles
de interdicto conſtitutiones nō obſtan
tib⁹ priuilegijs ac indultis quibuſcūq̧
conceſſis. Iſta patebunt conſtitutionē
ipam inſpicienti infra i ſtatutis Henrici
ſecundario editis. Statuto decimo q̄d
eſt de recipiendis quotidianis diſtribu
tionibus tp̄e interdicti.

Incipiūt capitula

ſtatutoꝝ editoꝝ a reuerēdo pr̄e et dño
domino Wychboldo ſancte Colonienſ
eccleſie archiepo.

Rimo de etate et qualitate re/
gentium eccleſias.
Itē de n̄ reſidētib⁹ eccl'ias ſuas
Et de his qui minoꝛis ſunt etatis
Item de alienis et ignotis regentibus
eccleſias.
Item de habentibus plura beneficia
Item de teſtamentis clericoꝝum
Itē de teſtamentis laicoꝝ
Item de legatis fabrice eccleſie Colon̄
et pena celantium legata.
Itē ꝙ quilibꝫ p̄t in lecto egritudinis cō/
dere teſtamētū nō obſtāte q̄cūq̧ ſtatuto
Itē ꝙ ꝓprietas p̄t legari retento vſu/
fructu nō obſtāte quocūq̧ ſtatuto.
Itē pena cōtra ꝯtrium ſtatuentes
Itē de inuētario faciēdo ꝑ manūfideles
Item de bonis clericoꝝum decedentiū
⁊ de hmōi bonis ſe intromittentibus.